

## VRIESCHE



## COURANT.

D I N G S D A G

D E N 15 M A A R T.

R U S L A N D.

**PETERSBURG den 15 February.** Reeds den 20 December l. i. is door zyne Keizerlyke Majesteit, de volgende Ukase uitgevaardigd:

„Naardien wy den Generaal der Cavallery *Tomaszow*, op deszelfs verzoek uit den Dienst ontfagen hebben, hebben wy den Generaal der Infantery, Graave *Buxhowden*, bevolen, tot zynen Post als Militair Gouverneur van Riga terug te keeren, en ten gelyken tyde de Directie van de Burgerlyke Zaaken by de Gouvernemen ten van Lyf land, Estland en Courland, weder op zich te nemen.”

De Minister der Marine *Tschichagow*, is van Cronstad alhier weder terug gekeerd. Van Riga is de by de Cancellary van den Generaal der Infantery Graave *Buxhowden* aangestelden Hofraad *von Hagelstrom*, en van Cronstad de Admiraal *Chanykow*, alhier aangekomen.

Onze Hofdyding van heden, bevat eene merkwaardige Ukase van zyne Keizerlyke Majesteit, gedagtekend den 22 December (3 January) welke van den ondertaanenden inhoud is:

„Ter beslissing van de dikwyls voorkomende twyfelachtigheid, of eene Boerin, die aan eenen Edelman getrouwd is en daar door, volgens § 3 van den Adelyken Genadebrief, den rang van Adelyke Vrouw bekomen heeft, dat Recht verliest, en weder in den Boerenstand terug keert, wanneer zy zich ten tweedemaal met eenen Landbouwer in Huwelyk begeeft, bevelen wy: dat, ingevolge den zin en inhoud van het 7de Artikel van gezegden, aan den welgeborenen Adel verleenden Brief, die vaststelt, dat niemand den Adel, dan door misdadigheden, ontnomen kan worden, dit Artikel zich ook uittrekt op de Boerinnen, die met Edellieden getrouwd zyn, en na derzelve Dood, zich weder met Landlieden in den Huwelyken staat begeben; doch by dit alles in dien verstande, dat zy, ingevolge het 7de Artikel, den Adelyken rang, die zy zelf van hunnen eersten Man verkregen hebben, noch aan hunnen tweeden Man, uit den Boerenstand, noch aan de by hem geteelde Kinderen, kunnen doen overgaan.”

## D U I T S C H L A N D E N B Y G E L E G E N E L A N D E N.

**WEENEN den 24 February.** Na dat Z. K. H. de Aartshertog *Rudolph*, Coadjutor des Aartsbisdoms Olmutz, door eene zwaare ziekte aangetast was, werden aan hoogstdezelve, op uitdruklyke begeerte, gister middag, schoon de omstandigheden niet verergerden, door den Hof- en Burg-Priester de Heilige Sacramenten toegediend, welken hunne Majesteiten, de Keizer en de Keizerin, de Aartshertogin *Louisa* en de gezamenlyke Aartshertogen, voorgegaan door den Hofstaat en de Geestlykheid, en verzeld door de Lyfgarde, van de Hofburgkerk tot in het vertrek van Z. K. H. verzelden, en van daar weder terug keerden.

De Illuminatie van het Gebouw der Invaliden is uitnemend schoon geweest, hebbende men de dertien duizend Lampen, honderd Waschkampen, veel doorschynende Vazen met wyngest gevuld, zeventig Argand'sche Lampen achter de Chasfenetten, en vyf honderd acht-en-twintig Kaarsen tuschen de ramen, welker getal 135 is, binnen den tyd van vyf kwartier uurs aangestoken.

Volgens de laatste berigten uit Konstantinopolen van den 29 January, in onze Hofcourant geplaatst, was er in de Voorstad van Galathia een hevigen brand geweest, welke alleen het kwartier der Franken, dat nog ten tyde der Geneezen van enkel Steen gebouwd is, heeft verhoond. Ook ontstond er ter zelve tyd brand achter het Arsenal. Wyders bleven de Engelschen met hunne Esquaders steeds den Koophandel in den Archipel stremmen en schenen het oog op Candia te hebben.

**WURZBURG den 27 February.** Alhier is de volgende Bekendmaking gedaan:

In naam van Z. K. H. den Aartshertog *Ferdinand*, Groothertog van Wurzburg, enz. In de Plaatzten Herttstadt en Erlabrunn, is de Kinderziekte uitgebariten, doordien de meeste der Inwoonders de weldadige inrichting verzuimd hebben, hunne Kinderen de Koepokken te doen inënten. De poging, om door het afzetten van dat Huis te Erlabrunn, alwaar zich de Kinderziekte het eerste openbaarde, de verdere verbreiding te keer te gaan, wierd door den Bewoonder verijdeld, dewyl dezelve onderstond om de Wagt met geweld weg te dryven, waar door deze zo aantekende en gevaarlyke Ziekte, tot beide Plaatzten overgeflagen is. Om nu de verdere aansteking zo veel mogelijk tegen te gaan, allen verkeer met beide Plaatzten te beletten, en tevens dien ernst te tonen, waar mede men zich omtrent vyf bijzondere Perzonen en geheele Gemeenten, die de Inënting der Koepokken verzuimen, gedragen moet; beveelt Z. K. H. dat beide Plaatzten, zo lang zulks nodig zal geoordeeld worden, door Militairen afgezet, ten strengsten bewaakt en niemand uit dezelve gelaten zal worden. Wyders zullen zich een Geneesheer en een Commissaris der Politie, dadelyk derwaards begeben, om alles, wat voor de gezondheid, de orde en het verschaffen der dringende behoefte vereischt wordt, te verzorgen. Door dezen ernstigen maatregel, hooft men, de verdere verbreiding af te wenden; zullende men zorgen dat van tyd tot tyd de verdere gebeurtenissen dien aangaande, aan het Publiek bekend gemaakt worden, enz.

**NEUREMBERG den 28 February.** Alles wat men in het Noorden ziet gebeuren, duid aan, dat het tot eenen geduchten Slag zal komen, om eindelyk eens het vuur van den Oorlog, dat zich door alle Landen, op eene verwoestende wyze verspreid heeft, en het vaste Land gedurende zo veele Jaaren, in den grootsten jammer dempelde, geheel uit te blusen. Deszelfs roofgierige vlam, uit het midden van het schoone Waerelddeel verdreven, ryggt, door Albion angeblazen, nog eens aan de Grenzen van het Noorden op; doch zal zo spoedig gebluscht als opgestegen zyn. Den Menschenvriend strekt het tot innerlyke smart, wanneer hy ziet, hoe geheele Natien, door de valsche Staatkunde van eenige weinigen, lyden, hunne krachten versillen en hun bloed vergieten, daar zy inengeendeel, wanneer zy door deze weinige niet gedwongen wierden, zeer gaarne hunne handen tot een algemeen Bondgenootschap der Mogendheden zouden bieden, dewyl het duidelyk blykbaar is, dat de geest van den tyd, de oude gedaante der zaken reeds lang vernietigd heeft, en de Menschheid geen heil meer vinden kan, dan in zulk een groot Bondgenootschap. — In het Zuiden en Noorden worden groote gebeurtenissen te gemoet gezien.

**BERLIN 4 Maart.** In het afgelopen Jaar zyn in deze Stad geboren 2945 Zoonen, en 2759 Dochters, in het geheel 5704 Kinderen. Overleden zyn: 3639 Kinderen en 3771 Volwasfenen, zamen 7410. Dienvolgens zyn er 1706 Perzonen meer gestorven dan geboren. Zo ongunstig deze evenredigheid ook zy, was in het Jaar 1806 het getal der Overledenen nog 212 grooter dan in het voorleden Jaar. Het is opmerkingswaardig, hoe wel geen zins onverklaarbaar, dat in het laatst voorleden Jaar 132 Volwasfenen meer gestorven zyn, dan Kinderen, daar nochtans, volgens den gewonen loop, steeds meer Kinderen dan volwasfenen plegen te sterven. Onder de geboren telt men 941 onwettige Kinderen, dienvolgens is het zesde Kind buiten het Huwelyk gezeeld. Er waren 57 maal Twelingen, ontydig of dood geboren 284. Dus was het zeste Kind een doodgeborene. De hoogste ouderdom bedroeg ditmaal niet meer dan 99 Jaaren, de Perzoon, welke-d-zen ouderdom bereikte, was van het Vrouwlyk geslacht, en nog 3 anderen van het zelfde geslacht, werden 95, 97 en 98 Jaaren oud. Zelfmoorden telde men 15, daar onder 8 Vrouwen en een Jonge.

**VAN DE NEDER-ELVE den 4 Maart.** Alles kondigt hier aan, dat de Veldtogt weldra geopend zal worden. Reeds zedert gister verbreid zich het gerugt, dat de Franche en Spaansche Troepen gerced staan om ten spoedigsten naar Denemarken op te breken. In de naburige Deensche Provincien zyn alom Kwartieren aangezeed. Men verwacht eerstdaags Holland'sche Troepen in dezen omtrek. Ook verzekert men, dat, met uitzondering van de 4000 Man der gemelde Troepen, die zich, aan den kant van het Holsteinsche, met de Franchen zullen vereenigen, het overige gedeelte van het Holland'sch Leger in Duitschland, onder bevel van den Generaal *Dumonceau*, naar Holland zal terug trekken.

**BREMEN den 4 Maart.** Men verneemt, dat twee Capiteins der bezetting van Altona, en der Husaren en de andere der Jagers, van Z. K. H. den Kroonprins bevel ontfangen hebben om zich bereed te houden, ten einde zich by den Marschalk Prins van *Ponte-Corvo* te voegen, om hem als Adjutanten, Vertolkers, en zelfs tot Guides te dienen om het Fransch Leger, dat in Seeland zal trekken, te geleiden.

Dit Leger wordt begroot op 20,000 Man, waar van 6000 van hier zullen vertrekken, 7000 van Lubeck en 7000 van Hamburg. Hetzelve moet zich in Seeland met een Deensch Leger van 25 à 30,000 Man vereenigen, en gezamenlyk met deze laatste de verovering van Zweeden ondernemen. Men verzekert, dat dit Corps Franche Troepen zig eerstdaags op marsch zal begeben. Men voegt er by, dat de Adjutant *Gruener* tot Commissaris voor den marsch der Franche Troepen benoemd is.

Men verzekert vry algemeen, dat het Hertogdom Lauenburg, een gedeelte van het Hanoversche uitmakende, binnen kort door Deensche Troepen zal bezet worden; men gelooft zelfs, dat men het aan den Koning van Denemarken heeft afgestaan.

## F R A N K R Y K.

**PARYS den 5 Maart.** Gisteren heeft men een aanvang gemaakt, met de uitvoering van het Decreet omtrent de Conscriptie voor 1809. Dezelve zal volgens de bekend gemaakte order worden doorgezet. Van deze Conscriptie zyn geheel vry geteeld: De Kweekelingen der Schilder- en Beeldhouwkunde, die reeds hooge Prynzen hebben gekad, benevens de Protestant'sche Ministers, en van den actieven dienst zyn bevryd, die voor de Marine zyn opgetchreven, de werklyke Officieren van Gezondheid, de Kweekelingen in de Ooster'sche Taalen, de Vee-Artzenykunde, en de Militaire Schoolen.

Men maakt toebereidzelen op het Keizerlyk Paleis te St. Cloud, voor den ontvangst van het Hof, hetwelk er in den loop dezer Maand gewagt wordt.

Het gemaskerde Bal, by haare Keizerlyke Hoogheid, Prinses *Caroline*, is allerluis-terrykst geweest; ook is de toelooop by den beroemden Kunstenaar *Franconi* aanhoudend zo groot, dat er geene plaatsen genoeg zyn, om de Menschen te bergen.

Men heeft dezer dagen te Rysfel een party Diéven aangehouden, welken des nagts in de Kerken van vercheidene Cantons hadden ingebroken, en veele zaken, tot den Godsdienst behorende, gestolen hadden.

Den 26 January laatstleden des middags heeft de *Chasfemartte de Saint-Jacques*, Capitein *Moufflet*, van de Haven Pauliac op de Gironde, door een zeer hevigen West-Noord-Westen Wind, vergezeld van Yschollen, op de Kust van Arvers, Schipbreuk geleden; het Weér en de Zee waren verschriklyk; drie Menschen, welke de Equipage van dat Vaartuig uitmaakten, waren op het punt van door de golven verflonden te worden. De Heer *Mazeau*, Lid van het Eerlegioen, het gevaar waarin zy waren van den Seincapal, welke hem toevertrouwd is, ziende, kleedde zich uit en snelde deze ongelukkigen ter hulp; doch de koude bevong hem, hy keerde naar het Land te rug, schoot een Broek en Vest aan, ging weder te water, naderde het Schip zo na mooglyk, en schreeuwde aan den Capitein dat hy zich in Zee moest werpen, dat hy hem wel zoude redden. De Capitein te veel op zich zelf vertrouwende, sloeg deze hulp van de hand, ging in zyn Boot, doch verdween aanstonds. Van de twee Broeders, genaamd *Gut*, de een oud twintig, de ander elf jaar, wierp zich de eerste in het water; de Heer *Mazeau* bragt hem op Strand; de tweede volgde het voorbeeld van zyn Broeder; en het gelukte den Heer *Mazeau*, na tegen de onstuimige Zee geworfeld te hebben, hem ook te redden.

## H O L L A N D.

**MEDEMBLIK den 6 Maart.** Met zo veel genoegen, als het geëerd Publiek ontsangs, in een Vaderlandsch Tydschrift, een te Hamburg beproefd middel ter herstelling van twee door ziekte sprakeloos gewordenen voorwerpen mag gelezen hebben, even zo aangenaam moet het zyn van hier te vernemen, dat door soortgelyke galvanische proefneming, onder directie van den verdienstelyken Geneesheer *A. Wagnum*, te Enkhuizen, aan eenen Jongeling van twaalf Jaaren, hier ter Stede woonachtig, deszelfs spraakvermogen gelukkig en volkomen is teruggegeven, hetwelk hy, tiets zeven weken, door gevolg van de derdendaagsche Koorts, verloren had.

Men heeft gemeend aan deze insgelyks wel geslaagde kunstbewerking, ten voordeele van andere lyders, en van het menschedom in het algemeen, de meestmogelyke publiciteit te moeten geven; zullende de wyze der behandeling van deze bewerking nader en uitvoerig worden wereldkundig gemaakt.

**AMSTERDAM den 9 Maart.** Na dat op den 5 dezer Maand de geheele evacuatie van het voormalig Stadhuis volbragt, en de overgave daarvan aan den Heer Intendant van 's Konings Paleis gefchied was, hebben reeds (ten gevolge daarvan, door den Heer Burgemeester, op den 3 daer bevorens, gedane kennisgeving,) dadelyk de werkzaamheden van byna alle de Politieke, Finantieele en Justitieele Collegien en Kamers op het gewezen Prinzenhof een aanvang genomen. Alleen moeten de crimineele Gevangenen nog in het daartoe gedeeltelyk nieuw gebouwd, gedeeltelyk veranderd, Locaal overgebragt worden, hetwelk eerstdaags gefchied zal; terwyl dezelve intusschen onder het oog van den Heere Hoofd-Officier zelve, in den ochtendstond van den 4de, in de grootste stilte en orde, naar het Rasphuis zyn getransporteerd.

Het nieuw Stadhuis beantwoord volkomen aan het heilzaam en welwillend oogmerk, hetwelk zyne Majesteit de Koning zich by het doen inruimen van het Prinzenhof wel heeft willen voorstellen, en aan de zorge, die Hoogstdezelve daarby voor de belangen der Ingezetenen dezer proere Stad beoogd heeft.

Dit Locaal, byna even goed als het oud Stadhuis, in het centrum van de Stad geplaatst, biedt door deszelfs twee verschillende toegangen, door de rymte van sommige gedeelten daarvan, en door de gemaklykheid, om de differente Kamers en Bureaux daarin op eene meer huishoudelyke wyze te plaatsen en te separeren, zeer groote voordeelen aan, en zal, zo wel de Stedelyke Functionarissen tot de respectieve Administratie behorende, als de Burgerye, die haare zaken aldaar moet komen verrigten, aan minder oogemak van koude en rogt blootstellen.

De spoed, waarmede, binnen ééne groote Maand tyds, het werk van het evacueeren van het oud, en van het appropriëren van het nieuw Stadhuis, zonder stremming der ten nutte der Ingezetenen benodigde Administratie en Regterlyke werkzaamheden, onder toezigt van den Heer Thesaurier der Stad, verrigt is, is het pligmatig gevolg niet alleen van de zucht, die het Stedelyk Bestuur bezielt, om de door zyne Majesteit den Koning gegevene bevelen behoortlyk en met allen yver te volvoeren, maar ook van het bezef en de overtuiging, dat door geen dag in 't ont-ruimen van het oud Stadhuis verloren te laten gaan, en het aldus verhaasten van het gewenscht oogenblik, waarop zyne Majesteit daarvan zyn Koninglyk Paleis zal maken, en zyne goede en getrouwe Hoofdstad met Hoogstdezelfs weldadige tegenwoordigheid zal verëeren, de belangen en welvaart der Burgerye wezenlyk en ten sterksten bevorderd werden.

**UTRECHT den 10 Maart.** Een groot gedeelte van de Holland'sche Armée staat op het punt, om binnen kort in het Koninkryk terug te keeren. Zyne Majesteit, aan dezelve een blyk van Hoogstdezelfs genoegen en tevredenheid over derzelve gehouden gedrag willende geven, heeft de navolgende Officieren tot Ridders van de Orde van de Unie benoemd:

Van het 2de Regiment Infantery, den Capitein *F. George*.  
Van het 3de Regiment Infantery, de Luitenant-Collonel *L. M. le Bron*, benevens de Capiteins *J. J. Westenberg* en *J. von Burenkiold*.  
Van het 4de Regiment Infantery, den Capitein *C. B. Viëtor*.  
Van het 3de Regiment Jagers, de Luitenant-Collonels *F. H. Wagner* en . . . . *Coucourt*, benevens den Capitein *L. George*.  
Van het 6de Regiment Infantery, den Luitenant-Collonel *F. W. van Ommeren*, benevens de Capiteins *P. H. de Thiers* en *P. J. l'Honnoux*.  
Van het 7de Regiment Infantery, de Capiteins *P. J. van Loon* en *J. U. Greevenstein*.  
Van het 8ste Regiment Infantery, den Capitein *D. H. van der Sluis*.  
Van het 9de Regiment Infantery, den Luitenant-Collonel *B. A. Batenburg*, benevens de Capiteins *E. Rappard* en *A. S. Piper*.  
Van de Artillery te Voet, den Capitein *F. A. Brouweris van Nideck*.  
Van de Rydende Artillery, de Capiteins *J. S. Distor* en *C. E. Hogerwaard*, benevens den tweeden Capitein *F. W. van Bienen van Oustrun*.  
Van het 2de Regiment Kurassiers, den Capitein *N. Stercke*, benevens den Capitein Adjutant *J. H. Freund*.

By Koninglyk Besluit van den 8 dezer, is tot Dykgraaf der Uiterste Sluizen in Kennemerland en West-Vriesland benoemd de Heer *J. P. T. Tinsie*.

Den 11 Maart. Zyne Majesteit de Koning heeft op heden gehoor verleend aan de

